ÎNTRE OGLINZI MIŞCĂTOARE[1]

GHEORGHE PĂUN

. . . . . .

MINUS CU MINUS dau plus. Leşin plus leşin dau trezire. Trezire plus frate fără mustaţă dau leşin. Trezire plus Daria, tunsă scurt dau leşin. Două leşinuri dau trezire. Două treziri dau un nou leşin. Zadarnic murmura cineva în apropiere: „Mînzule, mînzule!...”

*

SE FĂCEA CĂ SÎNT în trenul de întoarcere din G. — observi, Ioane, cîtă continuitate, cîtă coerenţă?! — se făcea că eram din nou singur în compartiment, că-mi era foame şi-mi era sete şi-mi venea să plîng. Sau să mă bat cu cineva. Mi-ar fi plăcut şi mi-ar fi folosit să mă întîlnesc atunci cu Lisandru, să ne scoatem ceasurile şi hainele, să le punem alături, grijulii, să ne batem şi să ne trîntim vreo zece minute, aşa, pe tăcute, pe icnitelea, gospodăreşte, pînă am fi obosit amîndoi şi ne-am fi aşezat în ţărînă, spate în spate, gîfîind, cu vînătăi sub ochi şi cu mîinile zdrelite, dar fraţi de cruce. „Mai vrei?”, m-ar fi întrebat el, iar eu i-aş fi răspuns: „Nu, e de ajuns”, şi el ar fi confirmat: „Aşa e”. Ne-am fi îmbrăcat apoi şi am fi plecat să dormim, cam pînă la sfîrşitul secolului am fi dorit să dormim fiecare.

Se făcea că pe coridor trec, rîzînd, două fete, că una era tunsă scurt şi semăna cu cea pe care o rugasem mai devreme, la poştă, să mă ajute. Fata mă recunoştea, şi eu o recunoşteam, iar ea îi făcea vînt prietenei, mai departe, ea dorea să rămînă singură, cu mine.

— Salut. Îmi pare bine că te întîlnesc. Ai reuşit? Ai găsit-o pe baba aceea?

„Nu este nevoie de flăcări şi de smoală, infernul sînt ceilalţi”, scrisese Sartre. Fata nu-l citise pe Sartre.

---

[1] *Fragmente din romanul cu acelaşi titlu, predat Editurii Eminescu.*

Avea pantaloni galbeni, atît de strînşi pe fund că făceau cute cînd se mişca, avea bluza galbenă, atît de decoltată că i se vedeau sînii cînd se apleca. Ridicîndu-se pe vîrfuri, drept în faţa mea, şi-a urcat o sacoşă – galbenă – în plasa de bagaje, apoi, riscînd să-şi descoase pantalonii, s-a aşezat. Chicotea, mă privea drept în ochi şi-şi umezea buzele cu limba, ca vampele tinere din filmele iugoslave.

— Unde cobori? am întrebat-o.

— Peste două staţii.

— Cobor cu tine.

A făcut ochii mici, a rîs, a scos limba printre dinţii albi şi frumoşi şi şi-a plimbat-o peste buza de sus, de mai multe ori, spre stînga şi spre dreapta.

— Măi, să fie... a comentat ambiguu şi, cum nu desluşisem nici un fel de împotrivire în vorbele ei, am înţeles că hotărîrea fusese validată.

. . . . . .

Fata de lîngă mine respira egal, privea în tavan şi era frumoasă ca o zeiţă. O uşă se închidea încet şi se auzeau paşi tîrşiţi îndepărtîndu-se. Un şir de furnici mici şi negre roboteau neauzite şi nevăzute sub dulapul cu şaluri şi rochii vechi, de dantelă şi mătase, la spitalul din oraş se sinucidea un medic, înghiţind o doză mare de morfină, în nordul Indiei exploda o centrală nucleară şi tone de praf radioactiv irumpeau în atmosferă, acoperind definitiv amintirea lui Alexandru cel Mare în minţile cîtorva sute de mii de oameni, preşedintele Statelor Unite semna proiectul de buget pe anul viitor, repartizînd cîteva zeci de milioane de dolari în plus pentru proiectarea de bombardiere invizibile pentru staţiile de radar, iar cometa Halley se găsea la optzeci de miliarde de kilometri de sistemul solar – numărul celulelor din corpul unui om – şi continua să se îndepărteze.

Luni de dimineaţă, fata şi-a pus pantalonii cei strîmţi şi bluza cea decoltată, eu mi-am pus treningul, am mîncat pîine prăjită de bunică-sa, am mers îmbrăţişaţi pînă la gară, ea a luat un tren spre sud, eu am rămas, trebuia să iau unul spre nord. Mă privise în ochi şi tăcuse tot timpul. Era frumoasă ca o zeiţă. Mi-a făcut semne cu mîna de la fereastra vagonului pînă ce trenul a dispărut în zare. Probabil că şi acum îmi face semne cu mîna şi mă strigă: „Alexandre, Alexandre”. Lewis Carroll, năstruşnicul scriitor-matematician, a propus odată, în scris, universităţii unde lucra, trasarea a două linii drepte şi lungi, cît se poate de lungi, pe sol, pentru a verifica practic dacă paralelele se întîlnesc vreodată. Şinele care o îndepărtau pe fata în galben erau paralele şi materializau gluma lui Carroll.

Alergau spre punctul de la infinit, sperînd să se întîlnească în cele din urmă şi ştiind că aşa ceva nu se poate.

Eu trebuia să pornesc în direcţia contrară.

Pînă la tren mai aveam vreo două ore. Am rămas în gară. Gara mirosea a fum, a păcură, a singurătate.

. . . . . .

SE FĂCEA APOI CĂ eram pe drumul înspre sat şi mă ajungea din urmă o maşină. Nu-i făcusem semn să mă ia, voiam să merg pe jos, era cald şi linişte, simţeam nevoia cîtorva ore de efort, singur între păduri, ogrăzi, fineţe.

— Hai, dom'le, sus, doar nu vrei să te rugăm!

Era ziaristul, „culturalul" de la ziarul judeţean.

Am urcat în IMS şi m-am aşezat pe acelaşi loc pe care stătusem şi cu vreo săptămînă în urmă – sau cu un an, cum zicea ex-paraşutistul – cînd venisem în sat.

Ziaristul avea gulerul cămăşii scos peste gulerul hainei. Şoferul era nou. Un tip serios, bronzat şi tînăr. Aproape sigur nu-i plăcea să joace şah.

— Ce s-a întîmplat cu tovarăşul dumneavoastră?

— Nu mai conduce maşina... E... bolnav.

Şoferul s-a uitat spre el. Minţea deci. Am insistat.

— O întîmplare stupidă şi care nu se întîmplă decît bărbaţilor puternici.

— Părea, într-adevăr, un bărbat puternic.

M-a privit intrigat. A văzut că nu glumeam şi s-a liniştit. Ţinea la fostul şofer al ziarului, probabil că se simţeau destul de legaţi unul de altul.

— A suferit un şoc. Cu aproape doi ani în urmă...

— Cînd?!

— Păi, demult, cred că s-au făcut doi ani de atunci. Da, sigur, nu a fost vara trecută, acum doi ani s-a întîmplat...

Ex-paraşutistul nu mă văzuse de un an – zicea el. Ziaristul nu mă văzuse de doi – era afirmaţia lui. Simţeam că-mi pocnesc urechile. Ca în timpul căderii din avion fără paraşută. Ziaristul nu sesizase nimic. Privea lung înainte. Am aşteptat să continue. Ştiam că va continua.

— Crede că a fost împuşcat în piept. S-a speriat. Se freacă mereu cu mîna pe piept şi spune: „Minodora mea, m-au omorît!..." Minodora e soţia lui.

— Dar cum s-a?...

— La trageri. Gărzi patriotice. Ca să nu pierdem cartuşele goale, l-am

pus pe el să le urmărească, să vadă unde cad în iarbă. Şi i-a sărit unul în piept, i-a intrat pe sub cămaşă şi i-a ars pielea. El a crezut că e un glonţ, s-a speriat, a căzut în genunchi şi a zis: „Minodora mea, m-au omorît!...” O vreme numai aşa a ţinut-o, nici nu ne recunoştea măcar. Între timp s-a mai liniştit.

— Avea probabil multă imaginaţie...

— Nu, nu avea imaginaţie. Era un om practic, practic şi eficient, lua totul la propriu.

— Dar medicii... nu se poate face nimic?!

— Ba da. Un contra-şoc. Problema este care să fie contra şocul, ca să anuleze prima spaimă, să nu o amplifice cumva. Nu vor să propună nimic. Le e teamă.

— Îşi va reveni, nu mă îndoiesc că-şi va reveni.

— Da, sigur, sigur, nu se poate altfel.

A tăcut mult timp. Lipsa de imaginaţie era, iată, vulnerabilă, mai vulnerabilă chiar decît prea multe imaginaţie. Eu supravieţuisem tuturor cartuşelor goale care-mi căzuseră pe piele. Cred că şi un glonţ adevărat l-aş fi luat tot drept un cartuş gol. Maşina trosnea din toate încheieturile. La fel ca acum o săptămînă. Ca acum un an – după spusele ex-paraşutistului, ca acum doi ani – susţinea ziaristul.

— Vă mai opriţi la pădurar? Aş vrea să joc şah în locul tovarăşului dumneavoastră.

M-a privit surprins, ochii i s-au luminat. I-a făcut un semn şoferului şi acesta i-a răspuns la fel, printr-un gest al capului, că a înţeles.

Nu ştiu ce mi a venit cu şahul. Voiam, într-adevăr, să-i fac o plăcere ziaristului, sau voiam să întîrzii intrarea în sat? Voiam să-i aduc un omagiu prietenului lui, ţinîndu-i locul într-o întîlnire promisă cu o săptămînă (sau cu un an? sau cu doi?) în urmă, sau voiam să se facă seară, prea seară pentru a mai da ochi cu învăţătorul? Nu cumva mi-era teamă de confruntarea care avea să urmeze? Gîndul că chiar aşa **putea** să fie m-a convins că tocmai aşa **era.** Pentru prima dată de cînd mă ştiam **amînam,** încercam să-mi pregătesc mişcările cu oarecare grijă. Sau mă simţeam vinovat, după cele două zile şi trei nopţi petrecute cu fata de la poşta din G.? Ea era departe, alerga dusă de un tren-fantomă pe două linii care aşteptau să se întîlnească – la infinit – îmi făcea semne cu mîna de la geam, dar eu mă străduiam să n-o văd. Eu trebuia să mă întîlnesc cu învăţătorul. Să mă confrunt cu el. Şi, poate, cu Daria, cu ultima ei înfăţişare. Se apropia ultima scenă şi eu nu eram pregătit s-o joc, căutam subterfugii pentru a amîna,

deşi, chiar în felul acesta mă dezarmam mai mult, încordarea mă făcea mai slab, mai vulnerabil.

Maşina s-a oprit. Am coborît. Locul unde Daria stătuse pe marginea şanţului era acolo, îi păstra încă o parte din căldura corpului, un adevărat mulaj energetic al Dariei mă aştepta pe marginea şanţului, cîmpul fundamental îi păstrase forma şi mă obliga să i-o recepţionez, pentru a mă face şi mai slab. M-am prefăcut că-mi leg şireturile şi m-am aşezat chiar acolo unde se găsea spectrul de lumină pe care numai eu eram în stare să-l văd, pentru că numai mie îmi era menit. Cînd m-am ridicat, forma Dariei se spărsese în bucăţi, m-am bucurat, tremura ca fragmentele de imagini de pe suprafaţa unei ape lovite cu o piatră, ca într-o oglindă mişcătoare tremura imaginea Dariei, dar cînd m-am uitat înapoi din poarta curţii pădurarului, era tot acolo, fără chip, mă aştepta. O pasăre a strigat prelung, metalic, în unul dintre brazii care străjuiau poarta şi m-am speriat. Am intrat în curte.

O veche legendă chinezească spune că, într-o zi, un ţăran a plecat pe munte să taie lemne. În drumul lui, el a întîlnit doi călugări care jucau GO, aşezaţi în iarbă, într-o poiană. A pus securea alături şi a rămas să privească desfăşurarea minunatei partide. Cînd jocul s-a terminat şi a vrut să plece, a constatat că între timp mînerul securii putrezise. Nici el, nici călugării nu îmbătrîniseră decît cu o partidă de GO, dar lemnul putrezise.

Toate micile istorioare chinezeşti sînt pline de tîlc.

. . . . . .

Cînd am plecat, spectrul Dariei nu mai era pe marginea şanţului. M-am bucurat, deşi asta ar fi putut să însemne şi că mă aştepta în altă parte.

*

AM INTRAT ÎN SAT pe la cinci după-amiază. Văzut de sus – reţine amănuntul, Ioane! – locul părea pustiu. Case, curţi, garduri, zarzări şi porumbişti, uliţe ramificate, adunîndu-se toate în faţa primăriei. O aşezare crescută parcă în neorînduială, ca orice sat de deal, dar vădind o anumită armonie, o necesitate secretă care guvernase alăturarea caselor, gardurilor, porumbiştilor. Era frumos satul **văzut de sus.**

La primărie nu era nimeni, iar în bufet gestionarul dezlega cuvinte încrucişate pe tejgheaua udă. La o masă dintr-un colt al sălii se afla Lisandru, cu o sticlă de bere, plină, în faţă. O privea lung. Ochii, altădată mari şi miraţi, îi intraseră parcă în cap. Şi avea tîmplele albe. Părea un somnambul, aşa se uita la sticlă.

— Aşa face **de trei ani.** Aproape zilnic. A avut o problemă, **acum trei ani,** tot aici, la mine...

S-a oprit, m-a privit atent şi m-a ţintuit cu un deget.

— Ia stai! Păi, dumneata... eşti chiar studentul... fratele...

Mi-am amintit de întîlnirea din gară, de mînerul putred de secure şi de moara labirintică şi de fata de la poşta din G. şi nu m-am mirat. Am înţeles că este mai bine să nu mă mai mir, de nimic nu aveam să mă mai mir.

— Da, eu sînt.

A ieşit de după tejghea şi m-a îmbrăţişat.

— Dar, bine domnule, se poate?! să dispari aşa?!... şi nici un semn de viaţă?!... mi-ai promis, şi acum trei ani, aici, în sat, în bufet la mine ai promis, şi acum doi ani, în gară... Se poate?! Două promisiuni şi nici una ţinută?!...

Promisesem. Poate. Tot ce mi se spunea **putea** fi adevărat, tot ce mi se întîmpla **era** adevărat. Nu m-aş fi mirat nici dacă Lisandru ar fi început să înmulţească în minte seriile bancnotelor, ca oligofrenul din tren, nici dacă s-ar fi anunţat la radio că Australia a fost înghiţită de ape, gata, nu mai este.

— Ia spune, domnule, pe unde ai umblat? Cum a fost? Dar ştii că nu te-ai schimbat, deloc nu te-ai schimbat! După doi ani... După trei ani...

Nici el nu se schimbase prea mult. Mi-a fost chiar greu să-i descopăr o cută în plus la colţul ochilor, un centimetru în plus în talie.

— Ceilalţi, ce mai fac **ceilalţi?**

— Toţi bine. Cum îi ştii.

— Nu mai ştiu mare lucru. Tanti Ortansa...

— S-a măritat. Apoi a murit.

Începea grozav. Toţi erau bine deci, doar că jumătate din ei muriseră...

— S-a măritat cu un geolog bătrîn care a trecut pe aici, căuta petrol, zicea el, şi zăcăminte de fier, a plecat cu el, i-a udat ploaia în cort, a răcit, a bolit o vreme şi... s-a dus...

— Frate-meu stă tot la ea?

— Cum, nu ţi-a scris atîta timp?!

Am mormăit ceva despre adresa mea schimbătoare şi n-a insistat. Om delicat.

— S-a mutat în casa învăţătorului. Zice că vrea s-o facă muzeu. A slăbit mult în ultimul timp. Casa Ortansei au luat-o nişte nepoţi. Moştenitori.

— A slăbit?!

— Da, am auzit că nu mai mănîncă pîine... nici zahăr, nici făinoase...

Lichide, multe lichide... Are el o teorie cu energia, cîmpul fundamental, apă mineralizată, în sfîrşit, nu mă pricep. Probabil ţine regim, o fi bolnav...

Se aştepta să fiu impresionat, am mimat că sufăr pentru fratele meu. Sper că l-am convins că sufăr.

— A murit şi învăţătorul?

— De ce să moară?!

— Păi, dacă frate-meu stă în casa lui...

— A, nu, învăţătorul e neschimbat. La o sută de ani nu se mai moare aşa uşor. Locuieşte cu nepoată-sa.

— Care nepoată?

— Hai, dom'le, nu fă pe şmecherul, ce, parcă nu **se ştie** că îţi cam plăcea... Nepoată-sa, profesoara de matematică...

M-am prefăcut că mă uit spre Lisandru.

— Iar tată-său?

— N-a venit încă. Tot **acolo.**

Pauza a durat destul de mult. Stingherită. Stingheritoare. Îşi pierduse verva de altădată gestionarul. Eu nu voiam să întreb, el nu spunea nimic.

— Frate-tău a găsit comoara. Mă rog, ştie unde se găseşte, i-a însemnat locul pe hartă geologul, cel cu care s-a măritat Ortansa. A găsit-o cu aparatele lui. N-a scos-o încă. Tot amînă, spune că nu e gata muzeul, nu are unde să pună cărţile şi clopotele şi căţuile şi ce-o mai găsi acolo...

S-a oprit din nou. Tot fără să-mi spună nimic despre Daria. Lisandru s-a ridicat – era la fel de lung ca acum trei ani, ca acum o săptămînă – şi a ieşit fără zgomot.

— Trece din casă în casă şi caută de lucru. Sparge lemne cu toporul. Din asta trăieşte. Oamenii îl aşteaptă, îi dau de lucru, îl plătesc.

S-a dus să ia sticla de bere de pe masa lunaticului client, goală abia pe jumătate, a pus-o într-o ladă. A şters apoi masa cu o cîrpă pe care a scos-o de sub tejghea. A pus cîrpa la loc. S-a sprijinit din nou cu cotul pe revista cu careuri.

— Ar trebui să vezi ce e cu fratele tău, să-l duci la un doctor, undeva. Nu-mi place cum arată. **O să ajungă ca învăţătorul** dacă o ţine tot aşa.

Am încuviinţat şi am mimat iarăşi îngrijorarea fraternă. De afară se auzea rumoare. Sosiseră „cursele" cu muncitori. Satul se întorcea acasă.

— Cred uneori că nici nu mai vrea să caute comoara aceea. Degeaba i-a însemnat geologul locul pe hartă. Ar trebui să-l...

Oamenii ajunseseră în uşă, în sală, la tejghea. Mulţi în salopete, toţi guralivi şi mirosind a uleiuri arse. Gestionarul ex-paraşutist a aprins

neoanele. Sub lumina albăstrie, vibrîndă, toţi păreau la fel. Am ieşit. Afară asfinţea şi se auzea ţiuit intens de greieri.

Nu aflasem nimic despre Daria.

Spre răsărit se vedea o stea. Spre apus alta. Stele perechi. Străluceau precum ochii învăţătorului. În plopii din jurul bisericii, luna, ca o seceră de gheaţă luminiscentă, agăţată de crengi, strălucea şi ea.

*

NU VOIAM SĂ-L VĂD încă pe frate-meu. Am trecut de primărie, am trecut de casa bătrînului învăţător, locuită acum de un profesor tînăr, diferenţa era oare atît de mare?! am trecut de multe alte case. Şi am ajuns în faţa casei ei.

Învăţătorul mă aştepta în prag. Zîmbea. Înăuntru era lumina aprinsă şi, pe lîngă el, am putut-o vedea pe Daria, în rochie albă şi cu coafură de prinţesă rusă din secolul trecut, înfăţişarea ei de **atunci,** aşezată pe un scaun. Am înaintat, am urcat scara. Învăţătorul s-a dat la o parte ca să pot trece. A intrat apoi după mine, s-a aşezat în spatele Dariei, cu mîinile pe spătarul scaunului, puţin aplecat. Avea mîinile osoase şi subţiri, surcele prinse într-o plasă de vene proeminente. Ea avea umerii rotunzi şi braţele albe, calde. El zîmbea şi tăcea, iar pielea de pe pomeţii obrajilor reflecta lumina becurilor din lustră. Ea mă privea cu ochi limpezi şi mari şi nu mă recunoştea. Clipea jar. Avea buzele întredeschise şi umede.

— Daria...

Abia dacă a întors cu un milimetru capul. Nici un milimetru al feţei nu i s-a mişcat. Mă fixa în continuare, de parcă privea în zare, spre capătul liniilor de tren. Eu eram la un pas de ea.

— Daria...

Voiam să o prind de mînă, voiam să o zgîlţîi de umeri, s-o trezesc.

— Ai pierdut, tinere, ai pierdut pariul. Trei ani e prea mult. Aşează-te pe covor şi dovedeşte-i că exişti! Dovedeşte-i că ai existat în aceşti trei ani!... Peste o mie de zile. Timp pentru a se înălţa şi prăbuşi un imperiu. Pentru a traversa Helespontul şi a ajunge la marginea Indiei.

Voia să mă sperie. Îmi comunica pe o cale ocolită că ştie că fata de la poşta din G. Îmi zisese Alexandru.

— Nu v-aţi schimbat. Nici dumneavoastră, nici Daria...

Era – voia să fie o stratagemă. Nereuşită.

— Eroare. Iluzie. Dorinţă. Ne-am schimbat complet, pentru că tu eşti

altul. Nu putem să mai fim aceiaşi, chiar dacă am vrea. Ţi-am spus – e prima dată cînd îţi repet ceva, chiar acesta este un semn că m-am schimbat – trei ani e prea mult. Tu nu mai poţi justifica trei ani. Un **ales** trebuie să justifice fiecare clipă. Dovedeşte măcar acum că exişti.

Am găsit puterea să-mi aşez mîinile pe umerii Dariei. Ea a ridicat capul şi m-a privit cu o vagă undă de nedumerire în ochi. Dacă nu s-ar fi mişcat, dacă n-ar fi reacţionat în nici un fel, aş fi făcut poate ceva, aş fi încercat s-o scot din starea aceea de catalepsie, poate era drogată, poate era hipnotizată. Privirea ei era însă umană, reală, privirea unei străine, a unei fiinţe obosite şi plictisite şi indiferente. A unei prinţese ruse care abia a coborît dintr-un tablou şi n-o interesează nimic din ceea ce vede, nu cunoaşte pe nimeni, nici n-a sesizat bine că a căpătat viaţă. Daria mea...

— Ce i-ai făcut, nebunule, ce i-ai făcut?!

Învăţătorul zîmbea batjocoritor.

Puteam să întind mîna, cu o singură palmă puteam să-i înconjur gîtul ca un vrej, cred că oasele i s-ar fi sfărîmat fără zgomot, ca şi cînd ar fi fost marinate, fierte în oţet, aş fi putut face asta fără nici un efort, ca pe un gest oarecare, şi chiar simţeam imboldul s-o fac, pielea palmei simţea deja atingerea greţoasă a jugularei lui umflate, în degete simţeam ridicăturile vertebrelor cervicale, trebuia doar să întind mîna, să încordez puţin muşchii. Eram însă sigur că chiar dacă i-aş fi redus gîtul la dimensiunile unui fir de iarbă, el tot ar fi ţinut capul drept, tot ar fi zîmbit, tot m-ar fi privit cu ochii lui mici, negri, ca două orificii înspre o lume paralelă, de unde ne vin socotitorii-minune şi coşmarurile.

— Stoiceo, Stoiceo, ţi-am mai spus odată – iată, mă repet pentru a doua oară – tu trebuie să te sinucizi înainte de a-mi împrăştia mie creierii, nu după aceea... Dar nu mai ai această şansă, ai avut vanitatea de a nu pierde partida cu pădurarul, orgoliul de a...

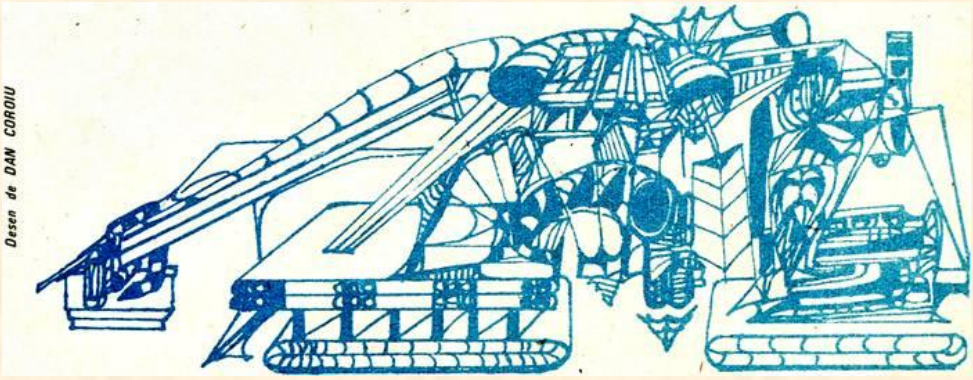

Sinucidere = renunţarea la vanitate. Era prea simplu. Am încercat cu voce tare.

— Sinucidere, adică să trăieşti viaţa altora, renunţînd la a ta probabil. Un mod de a reabilita ideea comună de sinucidere.

A ridicat din umeri, ca şi cînd spusesem o prostie interesantă, care nu-i făcea însă nici o trebuinţă

— Începînd cu viaţa în centrul galaxiei şi terminînd cu soarta felahului Maher Kamel Abdul Hafez, al cărui picior drept a fost zdrobit de un crocodil pe malul Nilului, acum trei zile...

— Nu trebuie să **exprimi,** trebuie să **înţelegi** şi să **simţi.** Răsplata ar fi fost pe potrivă.

— A fost prea repede totul.

— Eşti lamentabil. M-am înşelat. Sînt un învăţător care se înşeală de fiecare dată.

— Spuneţi-mi măcar dacă ea se afla la dumneavoastră – redevenisem reverenţios în seara aceea... Acum trei zile, sau acum trei ani...

— Eşti derizoriu.

— Simt că devin.

— Eşti. Ai fost.

— Se afla sau nu?

— E prea banal să-ţi răspund. Nu ştiu. Nu vreau să-ţi răspund. Să presupunem că se afla **cu tine,** că te-a însoţit tot timpul...

— Cred că m-aţi drogat acum trei zile. Cred că totul n-a durat decît trei zile. Şi că drogul nu şi-a încheiat încă efectul. Altfel nu înţeleg de ce nu întind mîna...

— Nu ai înţeles niciodată ceva cu adevărat, pentru că ai alergat numai după înţelesuri. Trebuia să **simţi.** Eşti un simplu Alexandru, care nu pierde niciodată şi astfel pierde totul. De acum te vei numi Alexandru.

— Sofisme. Vreau să plec. **Vreau să mă trezesc.**

Şi-a ridicat mîinile de pe spătar şi şi-a prins palmele una în alta. Daria nici nu clipea.

— Zadarnic. Nu vei reuşi niciodată să existi cu adevărat. Pentru tine, trezirea este o utopie.

Vorbea rar, sentenţios, se simţea pe scenă.

— E timpul să dispari. Pleacă!

Ajungea să întind mîna şi să apuc cu palma. M-am ridicat.

— Numai împreună cu ea. **Vreau** să plec cu ea!

*

ÎNCERCAM SĂ VORBESC cît se poate de răspicat, cred că aproape strigam. Sau plîngeam. Eram lamentabil, eram derizoriu, exact cum spusese mai devreme. S-a uitat la mine pe jumătate surprins, pe jumătate amuzat. În ochii Dariei a tremurat o luminiţă. Am interpretat-o ca o încurajare, ca un semn de revoltă, încă mocnită, împotriva lui. Dacă reuşeam să plec împreună cu Daria, gestul care îmi furnica palma dreaptă devenea meschin, vulgar chiar. Îl puteam pedepsi luîndu-i-o.

— Voi pleca împreună cu Daria!

Era un ultimatum, dar şi un strigăt de luptă, pentru a mă îmbărbăta.

— Eşti sigur că doreşti asta?

Era o capcană. Răspunsul la întrebare ar fi legitimat îndoiala pe care voia să mi-o inoculeze. Am ignorat întrebarea. M-am apropiat de Daria, am ridicat-o de pe scaun. Ea mă privea continuu în ochi, iar în ochi îi luceau steluţe.

— Eşti sigur că poţi asta? a schimbat învăţătorul întrebarea.

Era o întrebare retorică, o ameninţare chiar. M-am înverşunat.

— Dacă nu voi reuşi, înseamnă că nu meritam nici măcar să încerc. Dacă **vom reuşi,** prin însăşi dragostea noastră, vă vom găsi o justificare. Ar trebui să ne ajutaţi.

Îi vorbeam din nou liniştit, consumasem deja adrenalina vărsată în sînge mai devreme.

— Ţi-am spus de mai multe ori că eşti un tip inteligent. Inteligenţa ta are însă o limită: este o inteligenţă de ordinul întîi, nu se reîntoarce asupra sieşi. Nu sesizează cînd este ea însăşi şi cînd imită. **Ai început să mă imiţi** în unele raţionamente. Şi – aminteşte-ţi – discutam mai devreme despre sinucidere...

— Degeaba încercaţi să-mi abateţi gîndurile, să mă minimalizaţi. Vom pleca împreună, cu sau fără voia dumneavoastră, m-am hotărît!

— Te-ai hotărît, ha, ha... Mă înduioşezi... Şi de ce crezi că mă voi împotrivi?!... Nici vorbă, tinere.

— Adică?!

Eram neîncrezător, începusem să fiu şi nehotărît. Era o nouă capcană.

— Dacă doreşti, vă şi binecuvîntez, doar îi sînt unchi, nu...

Se mira ostentativ, ochii de antracit îi jucau în găvane. Am prins-o pe Daria de mînă. Am făcut un pas spre ieşire, dar ea a rămas pe loc. O secundă nesfîrşită am stat nemişcaţi. Învăţătorul zîmbea.

— Hai, plecaţi, mergeţi în lume, eliberaţi-vă! Eliberaţi-mă!

Abia ne-am urnit. Daria privea mereu spre el. Eu încercam să privesc spre uşă. Învăţătorul zîmbea. Am ajuns în prag, dar Daria se lăsa dusă tot mai greu.

— Nu mai privi înapoi, Daria, nu-l mai privi! Hai, Daria!

Învăţătorul zîmbea şi buzele îi erau albite de grimasa în care se transformase zîmbetul pe faţa lui pergamentoasă.

— Te rog, Daria, nu-l mai privi.

Şi-a desprins mîna din palma mea, s-a întors, cu paşi egali, neauziţi, s-a apropiat de scaunul de pe care se ridicase mai devreme, s-a aşezat, şi-a pus mîinile în poală şi a rămas imobilă. Privea în gol.

Ar fi trebuit atunci să ies şi să fug.

Ar fi fost mult mai bine dacă ieşeam şi fugeam.

N-am ieşit şi n-am fugit.

Am revenit în faţa Dariei.

Odaia se clătina, ca un vapor se clătina.

Simţeam, în străfundurile fiinţei, dorinţa de a fi în altă parte, oriunde, dar în altă parte. Învăţătorul îşi aşezase din nou mîinile pe spătarul scaunului, în apropierea umerilor ei.

— Dacă vrei, poţi să-ţi iei rămas bun.

Mi-a arătat-o, mai mult din privire, pe Daria.

*

DARIA ŞI-A ÎNDREPTAT OCHII spre mine. Limpezi şi indiferenţi. Nu clipea. Avea buzele întredeschise. Aş fi sărutat-o pe buze. Dacă n-ar fi fost acolo vrăjitorul din spatele ei, aş fi sărutat-o. Sărutul de adio.

Am vrut să mă îndrept spre ea. M-am îndreptat spre ea.

Am vrut să mă apropii. M-am apropiat.

Am vrut să-i ating buzele. I le-am atins.

Era rece. Uşor translucidă. Ochii, ca două bile mari, de sare, priveau prin mine, prin pereţi, priveau cerul de deasupra Oceanului Indian, nu priveau nimic, erau două bile mari, de sare. S-a înclinat încet spre stînga, a depăşit marginea scaunului, pendul rămas oblic pentru o mică eternitate, apoi s-a prăbuşit rigid, cu un zgomot surd, pe podea. Ochii îi rămăseseră deschişi, mîinile îi rămăseseră în poală, genunchii îi erau uşor depărtaţi, rochia albă îi dezvelise picioarele. Picioarele erau galbene, uşor translucide. La fel ca mîinile, ca umerii, ca obrajii. O statuie de ceară, fusese o

statuie de ceară.

Vrăjitorul din spatele ei chicotea.

— Trebuia să ştii de la început, he, he...

Am întins mîna dreaptă spre gîtul lui, dar nu l-am ajuns, am făcut un pas şi tot nu l-am ajuns. Se afla ca în spatele unui geam, zadarnic încercam să mă apropii de el, un obstacol invizibil, dar ferm, mă oprea, încercam să ocolesc, să găsesc o trecere dincolo, dar eram sortit să mă chinui zadarnic, ca o albină pe geam, încercînd să iasă dintr-o încăpere.

— Aşa, aşa, Stoiceo, cu cît te zbaţi mai mult, cu atît te îndepărtezi de ea. Şi o uiţi, he, he, o uiti, Stoiceo, şi asta n-ai să ţi-o ierţi niciodată. Vei şti că ai uitat-o, doar numele ţi-l vei aminti, stîlcit şi acela, şi vei voi să-ţi vîri degetele în creier, să scormoneşti în grămada de cîrpe vechi pe care ai adunat-o acolo, pentru a găsi imaginea ei. Şi vocea ei. Şi răsuflarea ei. Vei fi singur, Stoiceo, pentru că nu vei mai găsi nimic în tine, doar cîrpe vechi şi urmele unor amintiri pierdute...

M-am aruncat cu capul înainte, spre peretele de sticlă care îl îndepărta de mine, dar peretele a rămas intact. Am izbit cu pumnii, cu picioarele, cu scaunul pe care stătuse Daria.

— M-ai înduioşat, Stoiceo, reluăm scena despărţirii voastre. Aşează-te din nou pe covor!

M-am aşezat. Eram cel dinainte. Pe scaun, Daria mă privea zîmbind. Clipea rar. Cu mîinile pe spătar, învăţătorul zîmbea şi el. Privirile lui ardeau.

— Tu ai vrut-o, Stoiceo...

*

OCHII EI ERAU VERZI, nesfîrşit de verzi. Eu îi ştiam de altă culoare. Şi-a dus mîna la frunte. Mîna era albă, o ghiceam răcoroasă, curată, ca o petală, ca un simbol al ideii de mînă. A scos din coc nişte ace, şi-a scuturat capul. Părul i-a căzut pe umeri, alb, uscat, rărit. Umerii îi erau colţuroşi, pielea i se pătase.

— Îţi mai place şi acum?

— Da, am răspuns eu maşinal.

A rîs şi rîsul a sunat şters, parcă avea cenuşă în gură.

Daria a încercat să spună ceva, n-a reuşit. Avea buzele vinete, buzele i se adunau treptat, îmbăloşîndu-se.

— Încă îţi mai place?

Am înclinat din cap. Era ultima mea şansă.

Rochia ei albă flutura de mult pe trupul coşcovit, pielea i se încreţise. Unghiile unei mîini îi erau negre.

— Uite ce i-ai făcut... tu i-ai făcut asta!...

Învăţătorul chicotea. Daria se chinuia să vorbească. Daria se chinuia să moară.

— ... Băiatul meu... drag...

Învăţătorul – s-a oprit surprins, s-a schimonosit furios şi a întins mîinile spre ea, cu degetele răşchirate. Pe scaun se afla un schelet. Înfăşurat într-o rochie albă. În odaie mirosea a ars, a scîntei electrice, a ozon şi a sulf.

Am auzit o voce. În odaie nu mai eram decît eu.

— Ai cîştigat. Eşti **alesul.**

Pe scaun – fîşii de rochie. Un mulaj energetic. Se prăbuşea undeva o grindă. Şi se auzea o voce apropiată. În odaia întunecată nu eram decît eu.

— Vino să-ţi iei sceptrul!

Un cutremur. O seminţie topindu-se în nisip Un soare stingîndu-se. O învrăjbire de violet. Un huruit monstruos de osii şi de roţi şi de angrenaje care se opresc după o veşnicie de mişcare într-un sens şi încearcă să pornească în sens invers. Reuşind să pornească în sens invers. De la Steaua Polară şi pînă la Crucea Sudului şi mai departe. Fuga spre albastru.

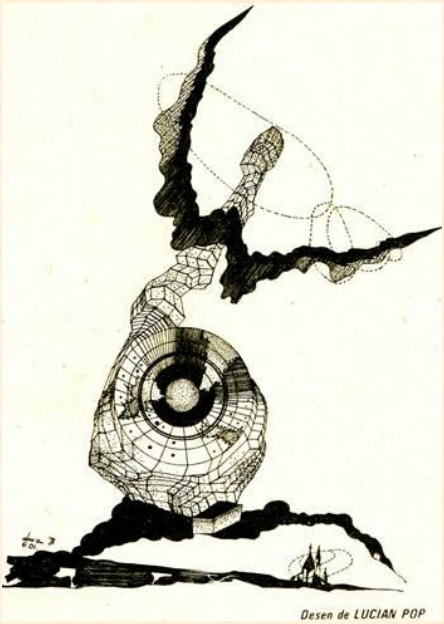
Desen de LUCIAN POP

— Revino, îmi striga o voce.

— Revino, strigam eu.

Eram singur în univers.

Universul îşi redefinea marginile. Exista din ce în ce mai categoric. „Existenţa se manifestă cel mai intens prin mărginire.” Nu mai ştiam cine spusese asta. Poate chiar eu o spusesem.

O revărsare de molecule, o renaştere de leptoni. Nediferenţiaţi.

Un spaţiu curb. O spirală de ADN.

Şi două stele pereche, una sus, alta jos, legate de materia-ovul prin două raze. Ultimele linii drepte dintr-o eternitate. Primele din cea care urma.

*

EU MĂ AFLU PE FOTOLIU. Învăţătorul, în faţa mea, ţinînd în mînă o sticlă pe jumătate plină cu o licoare neagră. Zîmbeşte. În dreptul umărului i se leagănă o frunză mare, ca de brusture, cu pieliţa transparentă. Plantele lui carnivore...

Nu părăsisem casa învăţătorului!!

Călătoriile mele, moara, Daria, partida cu pădurarul, fata de la poşta din G., Daria, fratele meu, Lisandru, timpul, trei ani scurşi în trei zile, Daria, cele trei sfîrşituri... Fuga spre roşu. Fuga spre albastru...

Nu uitasem nimic. A fost primul gînd. Şi singurul...

*

ZERO ÎNMULŢIT CU ZERO – tot zero. Zero înmulţit cu orice număr – tot zero.

Zero înmulţit cu infinit – infinit, sau zero, sau orice altceva. Operaţie fără sens.

Un leşin dintr-un leşin e o operaţie matematică fără sens. Poate da orice rezultat. Inclusiv pe acela de a te trezi şi din primul leşin şi din al doilea. Avînd între timp răgazul să întinzi o mînă, să apuci, să strîngi, să reduci la dimensiunile unui fir de iarbă un gît-vrej, care nu mai poate susţine – totuşi – capul de deasupra, un cap de vrăjitor. Care vorbea.

O mică poveste chinezească, plină de tîlc, aşa cum sînt toate micile poveşti chinezeşti, vorbeşte despre un anumit Liu Hai Tao, care a adormit şi a visat că este fluture. Iar cînd s-a trezit, nefericitul Liu Hai Tao nu mai ştia dacă este un om care a visat că este fluture, sau un fluture care visează că este om...

Eu am căzut din nou în vis, în ciuda unei voci apropiate care murmura: „Mînzule, mînzule...”

*

STAI – NU PLECA ÎNCĂ. Nu te grăbi, mai ai o încercare.

Glasul vrăjitorului s-a stins, apoi a revenit.

— E o datorie. Pe care trebuie s-o îndeplineşti **acum,** nu altădată. Fratele tău nu e demn de ea, el nu va găsi niciodată. El nu ştie să caute. Tu nici nu ai nevoie de hărţile lui. Sînt greşite toate, înţelegi? Greşite. Trebuie să

cauţi pe cont propriu.

Învăţătorul căzuse. Spectrul său energetic s-a ridicat, semn că trebuia să plec. Am mîngîiat plantele care se legănaseră tot timpul în spatele meu, adulmecîndu-mă. Frunzele se legănau în continuare. După ce am ieşit, am încuiat uşa şi am aruncat cheia.

Nu mi-a fost greu să fac rost de o sapă şi un hîrleţ din gospodăria lui tanti Ortansa şi să plec fără să mă vadă frate-meu. În timp ce ieşeam, pe drum a trecut o Salvare: îl aducea înapoi pe Alin, băiatul care se lovise la picior, era mult de-atunci. Nu erau decît cîteva zile.

Am mers repede, furişîndu-mă, pe ocolite. Nu voiam să se afle, era căutarea **mea,** avea dreptate învăţătorul, acolo unde frate-meu era sortit să nu reuşească, să amîne, trebuia să izbîndesc eu. Şi era un mod de a-mi spăla cenuşa de pe suflet, o încercare măcar, aveam ceva rău în mine, o moarte, murisem pe dinăuntru, mă încărcasem cu moartea şi cu păcatele şi cu gîndurile învăţătorului, eram ca un vas de lut, plin cu cenuşă, cenuşa mea probabil, cenuşa cuiva drag, cenuşă amestecată. Vedeam parcă aievea un vas de lut, ascuns în pămînt, pe care cazmaua mea îl dorea şi pe care îl apropiam centimetru cu centimetru de suprafaţă, un vas care, ajuns la lumină, se sfărîma, praf roşu amestecat cu praful cenuşii, şi în iarbă rămîne o grămăjoară de lut ars şi de cenuşă, care intră în pămînt de parcă pămîntul era o strecurătoare, o clepsidră multiplă, cenuşa mea, amestecată cu cenuşa cuiva drag, se scurgea înăuntru, fir cu fir, dispărînd, distribuindu-se fir cu fir în izvoarele care lăcrimau la baza dealului.

Pe izlaz nu era nimeni. Am pornit spre pădurea din stînga, ştiam că acela este dealul Rizea, mi-l arătase, cred, un copil, atunci cînd venisem aici cu ziaristul, în urma lui frate-meu. Era mult de atunci. Nu erau decît cîteva zile.

Pădurea fojgăia, era adîncă şi puternică. Totul se mişca, pînă şi frunzele uscate de pe jos şi muşchiul, totul colcăia, mii de vieţuitoare se agitau pe sol şi în aer, fagii mă priveau, cred că dacă ar fi vrut, şi-ar fi putut strînge crengile în jurul meu, ca pe un cocon de vierme de mătase m-ar fi învelit în ramuri, apoi, cînd mi-ar fi dat drumul, din crisalidă ar fi irumpt un nor de fluturi microscopici de culoarea cenuşii.

Şi nu se auzea nici o pasăre

Călcam ca pe spatele unui animal uriaş, care devenise deal şi care dormea şi care încerca să se trezească, mişcîndu-şi fără încetare pielea, muşchii de sub piele, venele şi arterele, chiar şi nervii şi-i mişca, în piele şi mai jos. Urcam pe spinarea marelui animal adormit, aşteptam să fiu înfăşu-

rat în crengi şi în frunze, înăbuşit de clorofilă, prefăcut într-un nor de fluturi de cenuşă, urcam, privind tot timpul înainte, gîfîind, adus puţin de spate, încordat, aproape alergînd.

Cînd am ajuns sus, am constatat că nu mai aveam uneltele. Le pierdusem, nu ştiam unde, nu aveam putere să le caut.

Mă aflam într-un luminiş neted ca în palmă, un platou de forma unei elipse, desenat riguros de copacii parcă plantaţi dinadins în jurul lui. Puteai presupune că pămîntul lui era interzis copacilor, era otrăvitor pentru ei, numai iarbă păioasă, verde-albăstrie, creştea în elipsa în care am ghicit imediat **locul.**

Am început prin a smulge iarba. Am făcut-o grămezi, la margini, spre pădurea fojgăitoare. Am pornit apoi din centru, cu mîinile făcute căuş, să trag spre margini pămîntul. Era nisipos, afînat, se sfărîma imediat ce-l apăsai, parcă fusese ros de un milion de viermi microscopici un milion de ani în toate direcţiile. Un taluz circular creştea încet-încet în spatele meu, iar în faţa mea se adîncea în acelaşi timp un con, cu vîrful în jos. Mă învîrteam în jurul conului, în genunchi, aplecîndu-mă şi îndreptîndu-mă mereu, trăgînd cu palmele pămîntul, împingîndu-l spre spate, cît puteam de departe, am intrat apoi în groapă şi am împins de acolo pămîntul, tot pas cu pas, de jur împrejur, neobosit, neostoit. Văzut de sus, din nori, luminişul părea probabil un ochi, cu pupila din ce în ce mai conturată, mai largă, mai adîncă, iar în pupilă cu un gîndac, un vierme care o adînceşte, o lărgeşte, tinzînd să acopere întreaga elipsă a corneei dintre pleoapele pădurii fojgăitoare.

Peste marginile gropii nu se mai vedeau decît vîrfurile copacilor, şi, între ei, cerul. Rămăsesem eu, nisipul sfărîmicios de sub mine şi cerul de deasupra. Şi eram **aproape.** Lucram într-un ritm egal, perfect, de o regularitate fără cusur. Trăgeam, împingeam, mă aplecam, mă ridicam, un centimetru mai în adînc, unul mai la stînga, unul mai sus, metronom impasibil, o dată, încă o dată, încă de o mie de ori, încă de o mie de mii de ori. Eu şi cerul.

Cînd am simţit răceala bronzului, m-am oprit. Apoi m-am mirat şi am pornit din nou. Era o suprafaţă orizontală, cu încrustaţii. Nu era un clopot, nu era o ladă, nu erau sfeşnice, nu erau icoane. Era o carte.

I-am dezvelit coperta, am săpat în jurul ei şi i-am dezvelit laturile. Era cît mine de mare şi de o palmă de groasă. Avea coperte de bronz şi file cu margini de bronz. Am suflat cu grijă fiecare fir de nisip de pe copertă şi am admirat încrustaţiile. Arabescuri nesfîrşite, linii curbe, linii frînte, linii ca

nişte vrejuri de viţă de vie, linii labirint se întretăiau, se împleteau, se alergau unele pe altele, desenate cu acul pe întreaga suprafaţă. Nici o inscripţie. Doar infinita împletire de arabescuri, strălucind stins.

Am vrut să deschid cartea. Nu aveam cu ce!

Braţele îmi ajunseseră demult două cioate cu vîrfurile tăbăcite, chitinoase, impregnate de nisip. Pînă aproape de coate mi se tociseră braţele.

Deasupra gropii am auzit fîşîitul aripilor unui vultur care plana, aşteptînd. Ştiam ce aşteaptă. Am început gestul nesfîrşit al aşezării pe patul de bronz. Cînd am ajuns pe spate şi am privit în sus, pe cer se roteau deja doi vulturi...

*

„ÎNTR-O BUNĂ DIMINEAŢĂ, cînd Gregor Samsa se trezi în patul lui, după o noapte de vise zbuciumate, se pomeni metamorfozat într-o gînganie înspăimîntătoare” **(Kafka, Metamorfoza).** Eu m-am trezit într-o bună dimineaţă, om care a visat că a fost fluture...

Am fost dus într-un sanatoriu – putea fi numit şi ospiciu – am stat aproape o jumătate de an acolo, am repetat tot timpul „nu, în sat nu! nu, vă rog, nu în sat! nu vreau în sat! nu, nu, în sat nu! vă rog, nu! în sat nu! – pînă la mijlocul iernii, cînd am căzut pe gheaţă. M-am lovit destul de tare. La frunte. Şi m-am trezit cu adevărat. Metamorfozat în mine însumi. Om care a visat că a fost om.

*

DA, ÎMI AMINTESC APROAPE TOT. Mi-e greu să ordonez episoadele, să spun care după care vine, dar fiecare episod în parte mi-e foarte apropiat. Un caleidoscop. Se ordonează singur, în fiecare clipă altfel.

Nu, nu mă impresionează în nici un fel, să ne înţelegem, îmi amintesc totul pentru că aşa se întîmplă, nu pentru că eu încerc să-mi amintesc. Nu caut nici un fel de detalii, nici un fel de semnificaţii. E ridicol să caut **eu** semnificaţii într-un coşmar care mi s-a întîmplat mie. Asta e treaba psihologilor ca dumneavoastră. A fost treaba medicilor în sanatoriu, sau ospiciu, cum vreţi să-i spuneţi.

Da, am terminat facultatea. De altfel, ştiţi foarte bine asta din dosar, este necinsit din partea dumneavoastră că-mi puneţi această întrebare, vreţi poate să-mi testaţi gradul de agresivitate, de inteligenţă poate. Cred că, în

ciuda celor două lovituri la cap, nu sînt nici mai puţin inteligent, nici mai puţin agresiv sau neagresiv decît înainte. Mă simt exact ca înainte. Puţin obosit psihic, mai bătrîn dacă vreţi cu cîteva zile petrecute în comă şi cu o jumătate de an petrecută într-un ospiciu şi cu trei ani petrecuţi în vis – cred că înţelegeţi ce vreau să spun – dar în rest nimic deosebit.

Nu, m-am ferit să povestesc cuiva coşmarurile mele, cred că cei care ştiu cîte ceva evită să mă întrebe, de teamă – inutilă – că mi-ar face rău, iar cei care nu ştiu – nu ştiu şi gata. Iar eu n-am fost niciodată prea aplecat spre confidenţe. Un introvertit, exact, acesta este cuvîntul.

Nu, în sat nu m-am dus încă. Ştiu că la sanatoriu repetam mereu că nu vreau în sat, n-am avut însă ocazia, iar frate-meu s-a ferit să mă cheme, este clar de ce, altfel m-aş fi dus.

Nu, nu mi-e teamă deloc să merg acolo. Sînt convins că multe locuri, multe case, unii oameni mi-ar părea cunoscuţi, dar asta nu mă sperie. Cred că mai degrabă unii dintre ei ar fi speriaţi.

Da, din cauza „puterii" mele de a prezice viitorul, se pare că au însăilat o întreagă legendă pe seama mea, mi-a spus frate-meu.

Nu, sînt absolut „inofensiv", credeţi-mă

Da, ştiu explicaţia colegului dumneavoastră, mi-a spus-o frate-meu, dar, iertaţi-mă, cred că este un joc de-a ştiinţa, ceva în genul ipotezelor din romanele ştiinţifico-fantastice. Plauzibilă, coerentă, dar o simplă ipoteză. O părere. „Rememorarea uzuală a existenţei, în pragul morţii – al unei pretinse morţi de data asta, nu cred că am fost vreo clipă în pericol să mor cu adevărat – a fost atît de impetuoasă, încît, purtat de avînt, a trecut în viitorul imediat, călătorind deci în timp, încă un interval, pînă a reuşit să se oprească." Vorbe. La fel cum socotitorul din oraşul unde mi-am făcut liceul susţinea că e un exilat dintr-o lume paralelă. Singura dovadă că era aşa fiind faptul că ne considera

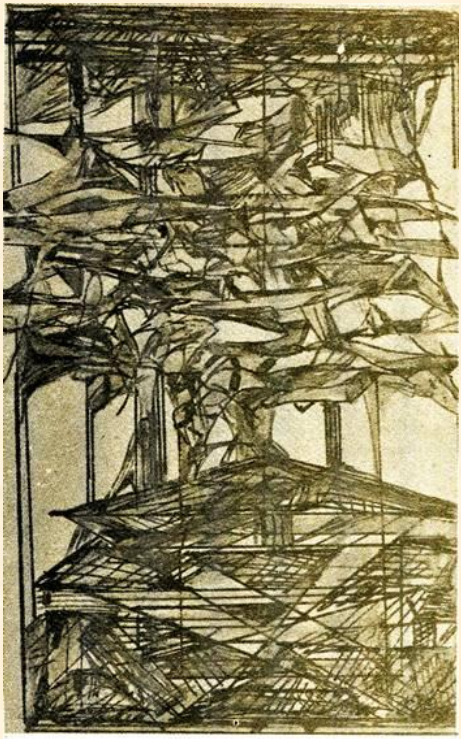

Desen de DAN CORDIU

prea proşti pentru a sta de vorbă cu noi treaz. Iar el abia dacă reuşea să formuleze o propoziţie cu cap şi coadă. Nu degeaba socotitorul-minune din vis era oligofren. Să ne înţelegem, eu nu neg aceste explicaţii, ci afirmaţia că ele ar fi **adevărate.** Ele nu sînt altceva decît **ipoteze.** Neverificate încă şi, mă tem, neverificabile.

Nu, de atunci nu m-am mai lovit la cap. Şi nici nu am încercat să o fac singur, să văd ce iese. Sper că nu la o asemenea „experienţă" v-aţi gîndit adineaori...

Da, ştiu că muzeul a ars, ştiu că gestionarul a fost aviator, că a sărit cu paraşuta, ştiu că învăţătorul a murit chiar în noaptea în care eu visam că-l sugrum, că frate-meu vrea să-i transforme căsuţa în muzeu, în locul celui trăznit. Coincidenţe poate. Fapte care **cer** o explicaţie nu o furnizează. Fizicienii se pare că au formulat un principiu dual legii numerelor mari, anume principiul seriilor improbabile. Ceva în legătură cu posibilitatea producerii unor evenimente cu probabilitate mică, în serie, sfidînd orice aşteptare calculată. Simplă formulare alambicată a constatării că, în fond, improbabil nu înseamnă imposibil, că experienţa noastră este finită, în timp ce probabilitatea este o noţiune ergodică, operînd cu serii infinite de evenimente. Pe intervale se poate întîmpla orice, limita este cea care ne interesează. Dar limita se calculează doar, nu se întîlneşte în laborator. Nici în viaţă.

Da, mă stăpîneşte o anume senzaţie de provizorat, de trecere, tot ce fac se suprapune peste o atmosferă generală de aşteptare, aşteptarea unei reîntoarceri, nu-mi dau seama unde, într-un loc plăcut, însorit, în copilărie probabil, în braţele mamei. Mă surprind adesea vorbind despre un „acasă" care nu este adresa de domiciliu, poate că e vorba despre apa băută în primii ani de viaţă, aşa cum spunea fratele meu în vis, vorbesc alteori despre un „atunci" feeric, care s-a îndepărtat, dar va reveni.

Nu, nici vorbă, cred că e bine că mă simt în trecere spre „ceva", pentru că în felul acesta îmi păstrez optimismul, un anumit tonus de drumeţ înţelegător, prietenos cu toată lumea.

Nu, nu m-am gîndit niciodată că aş fi un exilat dintr-o lume paralelă, ca socotitorul din liceu, îmi pare rău că-mi puneţi o asemenea întrebare, sper că nu mă consideraţi un „socotitor", chiar dacă sînt profesor de matematică. Şi calculez foarte prost, vă asigur, lent şi cu erori.

Concluzii?! Semnificaţii?! Dar v-am mai spus că nu pot nici măcar să ordonez tablourile şi episoadele **acelea,** cum să le mai găsesc şi semnificaţii?! **De ce** să le caut semnificaţii?! Un amestec de elemente din conştient, subconştient, inconştient, paraconştient şi alte prefix-conştiente.

Plus reminiscenţe din diferite lecturi. Un pumn de cioburi aruncate în nisip, din care nu rezultă nici măcar forma amforei.

Da, am spus **amforă** şi nu oală şi **am spus,** într-adevăr, amforă. Cred că aveţi dreptate, sînteţi un tip subtil, dacă m-am gîndit la o amforă, înseamnă că este, totuşi, necesar ca „cioburile" să fi făcut parte dintr-un întreg şi nu din unul banal, ci dintr-o **amforă.** Mă puneţi pe gînduri, mă tem că acesta v-a fost scopul, nu studiul despre care vorbeaţi. Să vedeţi dacă mai am „puteri oculte" şi să mă determinaţi să caut eu semnificaţii. Abil, destul de abil.

Promit însă că n-o voi face, promit...

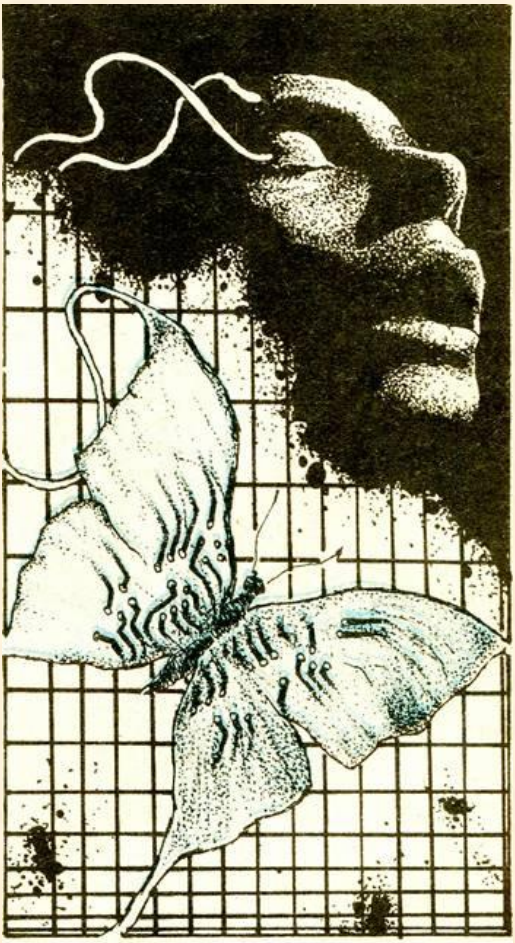

Desen de RADU GAVRILESCU